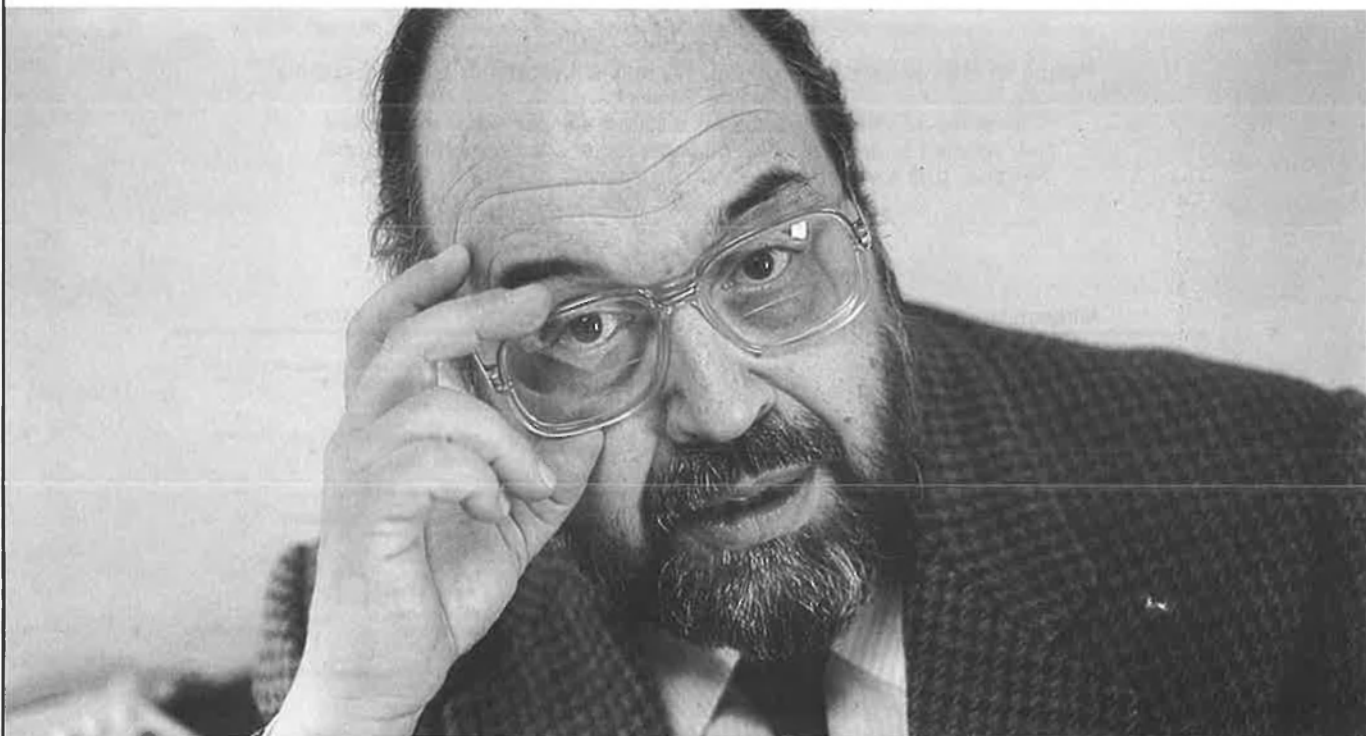

“Cal trencar la incomunicació”

Responsable del Comitè d'Empresonats del PEN Club Català, Xavier Renau ens parla de les dificultats per arribar als presos de consciència i l'ajuda que la tasca del comitè significa per a ells.

DOMÈNEC UMBERT

Lany 1960 es va crear el Comitè d'Escriptors d'Empresonats del PEN Club Internacional. ¿Quins han estat els resultats més visibles des d'aleshores?

—El comitè ha actuat amb eficàcia i ha perfeccionat, al mateix temps, els criteris de selecció dels escriptors que es troben empresonats. Pel setembre d'aquest any s'havien comptat setanta-dos alliberaments en els darrers tres mesos. Crec que la xifra és significativa.

—¿Quins són els criteris a l'hora de triar-ne els candidats?

—Bàsicament es tracta d'ajudar els escriptors que veuen limitada la seva llibertat per causa de les seves opinions, lliurement expressades. El que se'n diuen

presoners de consciència, per entendre'ns.

—¿Només hi entren escriptors de creació?

—No, no. De fet hi ha, també, periodistes, assagistes i fins i tot escriptors científics. Els criteris, en això, són naturalment, molt amplis.

—¿Quina és l'actuació concreta del comitè?

—La comissió actua a tres nivells. En primer lloc, establint contactes amb els empresonats (visites, cartes, comunicacions de qualsevol mena). En segon, pressionant públicament els governants: tramesa de tarjetes postals, actuacions diplomàtiques, actes públics, etc. Finalment, també, hi ha procediments estrictament jurídics per a la remissió dels processos i de les penes.

—*Realment, ¿penseu que totes aquestes coses —postals demanant la seva llibertat, visites personals a les presons— representen una ajuda per als empresonats més enllà del suport moral al detingut?*

—És molt important que l'empresonat sàpiga que es pensa en ell, que se'l valora. Això és fonamental. Trencar la incomunicació —total o parcial— en què es troba, l'ajuda moltíssim. I el referma, sovint, en la seva independència interior.

—*Sorprèn trobar un català en la llista.*

—En efecte. El professor Carles Castellanos va ser inclòs en la llista a petició de la Comissió de Londres que veu amb preocupació les circumstàncies de la seva de-

tenció i el fet que encara no hagi estat jutgat. Esperem que tot plegat no duri gaire més, perquè tothom té dret a ser jutgat ràpidament, i amb totes les garanties.

—¿Pensa que el cas d'Israel, no obstant figurar només amb un presoner en la llista, és molt particular?

—Em sembla que es tracta d'un error mecanogràfic, perquè a Israel, per desgràcia, després de l'alliberament de deu escriptors i periodistes, encara n'hi ha més de trenta, detinguts de diverses maneres o sentenciats; entre ells, professors universitaris, editors, membres de l'Associació Palestina d'Escriptors, etc. Una situació preocupant, certament.

Xulio R. Trigo